

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра економічної теорії, менеджменту і адміністрування

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
ЛІДЕРСТВО І КОМАНДНА РОБОТА
вибіркова

Освітньо-професійна програма *Менеджмент організацій і адміністрування*

Спеціальність *073 Менеджмент*

Галузь знань *07 Управління та адміністрування*

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
економічний факультет

Мова навчання українська

Розробники:

Заволічна Т.Р. доцент кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування, к.е.н.

Профайл викладачів:

1) Заволічна Т.Р. <http://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-menedzhmentu-ekonomichnoyi-teo/kolektyv-kafedry/zavolichna-tetyana-romanivna>

Контактний тел. **050 6712004**

Е-mail: t.zavolichna@chnu.edu.ua

Консультації **Очні консультації: за попередньою домовленістю.**
Онлайн-консультації: п'ятниця з 14.00 до 16.00.

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3550>

Посилання на презентацію дисципліни:

https://drive.google.com/file/d/1eFogQcw3hM_VgA-Zrq6BhsCIkkjqeMa/view?usp=sharing

Посилання на сила бус дисципліни:

<https://docs.google.com/document/d/1Tav1rmjsImoOOhEyZBs1sQbjMfxx7o0x/edit>

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Вибіркова навчальна дисципліна «Лідерство і командна робота» буде корисна майбутнім менеджерам в аспекті посилення їх «soft skills» (лідерських та комунікативних навичок, критичного мислення, EQ) та розвитку їх «hard skills» (створення та управління ефективною командою). Вивчення дисципліни «Лідерство і командна робота» сприяє посиленню процесу формування у майбутніх бакалаврів наукових і практичних знань, пов'язаних з продуктивною побудовою командної роботи, активізації їх лідерського потенціалу в аспекті реалізації сукупності вмінь з самоменеджменту та управління іншими людьми, створення ефективних комунікацій задля досягнення стратегічних цілей команди та професійного кар'єрного росту.

Меседжем вибіркового курсу «Лідерство і командна робота» може бути вислів М. Джордана: «Талант виграє ігри, а команда – чемпіонати».

Навчальний курс ґрунтується на бізнес-практиках та тренінгових матеріалах з адаптації управлінських знань щодо різновидів лідерства, типів команд в організації, сучасних способів мотивації членів команди, формування майстерності з регулювання конфліктів у командах та визначення перспектив ефективного використання потенціалу організації в умовах змін.

Вибірковий курс «Лідерство і командна робота» дає можливість бакалаврам ефективніше досягти компетенцій, що відповідають вимогам ОПП фахівців за першим рівнем вищої освіти в галузі знань 07 Управління та адміністрування в таких аспектах:

1. В процесі вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Лідерство і командна робота» ми опануємо сучасні концепти лідерства та командотворення:

- Феномен лідерства, масштабна лінійка лідерства;
- Формування та еволюція навичок «team skills»/командного менеджменту;
- Створення та підтримка «team spirit»/духу команди;
- Роль лідера в розвитку ефективної команди на всіх етапах життєвого циклу: від старту до масштабування;
- Лідерство та управління конфліктами й стресами в команді; ефективний фідбек;
- Які завдання лідера команди під час кризи в умовах війни.

2. В ході вивчення навчального курсу «Лідерство і командна робота» ми разом «прокачаємо м'язи» з розвитку власного лідерського потенціалу та узагальнимо сучасні лайфхаки з «Team building»:

- Як визначити лідера в собі? Професіоналізм та особистісні характеристики лідера; Лідерство і аутсайдерство; Лідерство і влада; Харизма;
- Аналіз якостей та стилів взаємодії лідера, необхідних для створення ефективної команди;
- Комунікації лідера зі стейкхолдерами фірми;
- Маркери та інструменти оцінки ефективності роботи команди;
- Компетенції керівника-лідера в умовах цифрової економіки;
- Agile-лідерство.
- Драйвери командної роботи в умовах викликів;
- Зміна портрету лідера команди в умовах війни.

2. Мета навчальної дисципліни: є формування системи професійної компетентності (знань, прикладних вмінь та навичок) щодо використання принципів, типів, інструментів лідерства керівником та забезпечення функціонування налагодженої роботи в команді для тривалого ділового партнерства в майбутній професійній діяльності.

3. Пререквізити. Для успішного вивчення дисципліни необхідно володіти знаннями з курсів: «Вступ у спеціальність», «Економічна теорія», «Актуальні питання історії та культури України», «Історія економіки та менеджменту», «Філософія», «Менеджмент».

4. Результати навчання. Вивчення навчальної дисципліни «Лідерство і командна робота» сприятиме формуванню здобувачами освіти за ОП «Менеджмент організацій і адміністрування» елементів інтегральної, загальних та фахових компетентностей:

<i>Загальні компетентності</i>	ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
<i>Спеціальні (фахові) компетентності</i>	СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту. СК 9. Здатність працювати в команді та налагоджувати між особистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань. СК 10. Здатність оцінювати виконувани роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації. СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.
<i>Програмні результати навчання</i>	ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації. ПРН 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи. ПРН 10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації. ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

5. Опис навчальної дисципліни «Лідерство і командна робота»

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин					Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота		індивідуальні завдання
Денна	2	4	4	120	15	30			75		залік
Заочна	2	4	4	120	12				108		залік

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усьо го	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. ЛІДЕРСТВО ТА ЗАСАДИ ДІЛОВОГО ПАРТНЕРСТВА												
Тема 1. ФЕНОМЕН ЛІДЕРСТВА	12	2	3			7	12	1				11	
Тема 2. ЛІДЕР ЯК УСПІШНА ОСОБИСТІТЬ	12	1	3			8	12	1				11	
Тема 3. ЛІДЕРСТВО ТА ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ.	12	1	3			8	12	1				11	

Тема 4. КОМАНДОТВОРЕННЯ: ПОНЯТТЯ, ІСТОРІЯ ТА КОНЦЕПЦІЇ ТИМБІЛДІНГУ	12	2	3			7	12	1				11
Тема 5. РОЛЬ ЛІДЕРА В СТВОРЕННІ ЕФЕКТИВНОЇ КОМАНДИ	12	2	3			7	12	2				10
Разом за ЗМ1	60	8	15			37	60	6				54
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. ЛІДЕРСТВО ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ КОМАНДНОЇ РОБОТИ											
Тема 6. ЛІДЕРСТВО ТА УСПІХ КОМАНДНОЇ РОБОТИ	12	1	3			8	12	1				11
Тема 7. ЛІДЕРСТВО ТА КОМАНДНИЙ ДУХ	12	1	3			8	12	1				11
Тема 8. ЛІДЕРСТВО ТА УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ Й СТРЕСАМИ В КОМАНДІ	12	1	3			8	12	1				11
Тема 9. СИСТЕМНЕ ЛІДЕРСТВО В БІЗНЕС-ПРОЦЕСАХ	12	2	3			7	12	2				10
Тема 10. СУЧАСНІ ТРЕНДИ КОМАНДНОЇ РОБОТИ	12	2	3			7	12	1				11
Разом за ЗМ 2	60	7	15			38	60	6				54
Усього годин	120	15	30			75	120	12				108

5.3. 1. Теми завдань самостійної роботи з навчальної дисципліни «Лідерство і командна робота»

1. Лідерство і соціальне лідерство.
2. Лідерство і соціальні характеристики особистості.
3. Індивідуально-типологічні особливості лідерства у сучасному суспільстві.
4. Поняття лідерства в теоріях менеджменту.
5. Соціальні характеристики рис та якостей лідерів.
6. Типологія лідерства.
7. Поняття про стилі лідерства: основні класифікації.
8. Фактори, що впливають на формування стилю і типу лідерства.
9. Теорії лідерства.
10. Лідерство, влада та керівництво в сучасному суспільстві.
11. Лідерство і аутсайдерство.
12. Основні типи компетенцій лідера.
13. Етика лідера: особливості формування та реалізації.
14. Поняття ситуативного та адаптивного лідерства: специфіка сучасного змісту.
15. Інноваційна організація лідерства та її характеристика на підприємстві сучасності.
16. Професіоналізм та особистісні характеристики лідера.
17. Лідерство і влада: спільне і відмінне.
18. Особистісний ресурс сучасного лідера.

19. Гендерний аспект соціального лідерства.
20. Вплив соціальних трансформацій на формування лідерства.
21. Типове і специфічне в лідерстві.
22. Взаємодія в групі та колективі: проблема організаційної поведінки лідера.
23. Комунікативна компетентність лідера: характеристики та основні прояви.
24. Мотиваційні особливості формування лідерської позиції.
25. Соціальне лідерство та гендерні особливості.
26. Поняття про реальну команду та її базові ознаки.
27. Життєвий цикл команди.
28. Команда як особливий тип організації: характеристики та умови формування.
29. Теорії формування команди.
30. Особливості командотворення в сучасній соціальній організації

5.3.2. Теми індивідуальної пошуково-дослідної роботи з навчальної дисципліни «Лідерство і командна робота»

На основі аналітичного огляду відповідних джерел літератури, використовуючи інформацію, отриману під час навчальних занять, підготувати і викласти своє бачення з таких тем:

1. Поняття лідерства західними та вітчизняними авторами.
2. Модель ефективного лідерства: її особливості та прояви.
3. Інноваційна організація лідерства та її характеристика на підприємстві сучасності.
4. Характеристика базисних типів влади.
5. Традиційне лідерство в історії розвитку суспільства.
6. Теорія лідерства як функція групи.
7. Характеристики лідера-керівника на сучасному етапі розвитку.
8. Концепції харизматичного лідерства.
9. Завдання, які стоять перед лідером у сучасних умовах господарювання.
10. Особистісні та ділові якості лідерів.
11. Основні джерела влади як основи лідерства.
12. Особливості реформаторського лідерства у великих групах.
13. Природа та визначення лідерства у сучасному менеджменті.
14. Проблеми управління лідерством в організації.
15. Роль лідера в управлінні зовнішніми зв'язками та проведення переговорів.
16. Зарубіжні дослідження психології лідерства.
17. Природа та сутність гендерного лідерства в Україні.
18. Вітчизняні дослідження психології лідерства.
19. Наукові підходи до вивчення феномена лідерства.
20. Типи підлеглих і особливості управління ними на підприємствах в умовах глобалізації.
21. Динаміка лідерства: формального та неформального статусу.
22. Способи впливу на підлеглих на сучасному підприємстві.
23. Рівні ієрархії лідерства в сучасній організації.
24. Застосування психологічних теорій лідерства у малих групах.
25. Еволюційний розвиток та історія виникнення лідерства як соціального явища.
26. Ознаки лідера у створенні системи лідерства за Демінгом.
27. Розвиток лідерства в контексті розвитку організації.
28. Лідерство в контексті керованих змін.
29. Умови створення лідерського потенціалу.
30. Створення компаній лідерського типу.

5.4. Теми практичних занять з навчальної дисципліни з навчальної дисципліни «Лідерство і командна робота»

З метою ефективнішого розвитку лідерських навичок здобувачами вищої освіти в ході проведення практичних занять навчальної дисципліни «Лідерство і командна робота» використовується комплект навчальних матеріалів в розрізі кожної з 10-ти тем робочої програми: тестування; презентації; диспути з проблемних ситуацій; обговорення есе під час імпровізованих конференцій, робота в малих групах.

Тема 1. ФЕНОМЕН ЛІДЕРСТВА

1. Лідерство: життєві та професійні площини.
2. Влада та лідерство в управлінському контексті.
3. Типологія лідерів.

Тема 2. ЛІДЕР ЯК УСПІШНА ОСОБИСТІСТЬ

1. Індивід, індивідуальність, особистість.
2. Якості лідера.
3. Соціальна роль лідерства в створенні добробуту.
4. Як визначити лідера в собі? Кроки на шляху до лідерства.
5. Масштабна лінійка лідерства. Здатність «вимикати» в собі лідера

Тема 3. ЛІДЕРСТВО ТА ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

1. Лідерство та керівництво.
2. Місія та функції лідера команди.
3. Майстерність лідера-управлінця: мотиви та стимули.

Тема 4. КОМАНДОТВОРЕННЯ: ПОНЯТТЯ, ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ ТИМБІЛДИНГУ

1. Феномен Team Building
2. Передумови тимбілдингу. Тимбілдинг-галузь та її основні драйвери
3. Фундаментальні концепції тимбілдингу.

Тема 5. РОЛЬ ЛІДЕРА В СТВОРЕННІ ЕФЕКТИВНОЇ КОМАНДИ

1. Команда чи група?
2. Соціально-психологічна та рольова структура команди
3. Етапи створення команди
4. Аналіз якостей та стилів взаємодії лідера, необхідних для створення ефективної команди

команди

Тема 6. ЛІДЕРСТВО ТА УСПІХ КОМАНДНОЇ РОБОТИ

1. Лідерство та стартап.
2. Роль лідера та команди на етапі масштабування.
3. Маркери та інструменти оцінки ефективності роботи команди.
4. Комунікації зі стейкхолдерами.

Тема 7. ЛІДЕРСТВО ТА КОМАНДНИЙ ДУХ

1. Феномен корпоративної культури організації як елементу командотворення.
2. Корпоративна культура менеджера, як складне особистісне утворення.
3. Аналіз корпоративної культури провідних компаній світу та її зв'язок з плінністю кадрів.

4. ТОП-лайфхаки мотивації лідером своєї команди.

Тема 8. ЛІДЕРСТВО ТА УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ Й СТРЕСАМИ В КОМАНДІ

1. Типи та причини виникнення конфліктів в команді.
2. Роль лідера в конфліктних ситуаціях
3. Маркери стресостійкості команди.
4. Лайфхаки командної згуртованості в умовах невизначеності

Тема 9. СИСТЕМНЕ ЛІДЕРСТВО В БІЗНЕС-ПРОЦЕСАХ

1. Продуктивне лідерство в бізнес-середовищі.
2. Компетенції менеджера-лідера в умовах цифрової економіки.
3. Лідерство та управління змінами.
4. Agile-лідерство.

Тема 10. СУЧАСНІ ТРЕНДИ КОМАНДНОЇ РОБОТИ

1. Динаміка розвитку команд.
2. Драйвери командної роботи в умовах викликів.
3. Ефективні комунікації у роботі команди.

5.5. Контрольні питання до заліку з навчальної дисципліни «Лідерство і командна робота»

1. Що таке лідерство? Особистісні теорії лідерства та їх характеристика.
2. Історія виникнення лідерства.
3. Сутність лідерства та основні вимоги до його виникнення.
4. Характеристика основних елементів лідерства.
5. Які типи лідерів ви знаєте? Опишіть їх.
6. У чому полягає сутність поняття «влада» і «вплив»?
7. Причини висунення лідера та джерела його влади.
8. Поведінкова теорія лідерства Р. Лайкерта.
9. Основні властивості неформальних груп в організаціях.
5. Характеристика формального та неформального лідерства.
6. Характеристика лідера-керівника на сучасному етапі розвитку.
7. Функції лідера молодіжної неформальної групи.
8. Конфлікти в молодіжній неформальній групі та їх характеристика.
9. Ситуаційна модель лідерства Фідлера.
10. Класифікація лідерів за стилями керівництва.
11. Поведінкова теорія лідерства (управлінська решітка) Блейка-Мутона.
12. Причини вступу працівників у неформальні групи.
13. Ситуаційна теорія лідерства (теорія зрілості) Херсі і Бланшара.
14. Сутність груп, їх види та місце в організаціях.
15. Сутність поняття «гендерне лідерство». Види мотивів жінок та чоловіків у лідерстві.
16. Фізіологічні та психологічні якості лідера.
17. Особистісні та ділові якості лідерів.
18. Сутність поняття харизматичного лідерства.
19. Основні риси харизматичного лідера.
20. Елементи організаційної культури.
21. Успішні лідери і лідери-невдахи: поведінковий портрет.
22. Майстерність лідера-управлінця: мотиви та стимули.
23. Управлінська команда як форма самоорганізації професіоналів.
24. Етапи формування команди.
25. Команда як сукупний суб'єкт діяльності.
26. Психологічні основи професійного лідерства в команді.
27. Керівник як стратегічний лідер команди. Стратегічне мислення керівника.
28. Самоорганізація управлінської команди.
29. Формування стилю взаємодії в команді.
30. Розвиток особистості в команді.
31. Ознаки ефективної команди. Особливості оцінки ефективності команди.
32. Становлення і розвиток «командного духу» в організації.
33. Психологічні методи формування команди в організації.
34. Тренінг командотворення: відмінні риси, види, специфіка побудови.
35. Формальні і неформальні групи в організації.
36. Тімбілдінг та командна робота.
37. Суперництво і співпраця в командотворенні. Управління конфліктами в процесі командотворення.
38. Основи роботи в команді. Методика тимбілдингу.
39. Психологічний тренінг та коучинг у практиці тимбілдингу.

40. Корпоративна культура як засіб і результат командотворення.
41. Умови перетворення колективу на команду. Переваги командної роботи.
42. Принципи, за якими будується командна діяльність.
43. Умови і фактори ефективної командної роботи.
44. Лідерство та стартап.
45. Роль лідера та команди на етапі масштабування.
46. Маркери та інструменти оцінки ефективності роботи команди.
47. Комунікації зі стейкхолдерами.
48. Феномен лідерства і підприємництва.
49. Стратегія відстроченого життя. Сім'я як власна команда в бізнесі.
50. Міфи щодо ризику розпочати власний бізнес.
51. Продуктивне лідерство в бізнес-середовищі.
52. Компетенції менеджера-лідера в умовах цифрової економіки.
53. Лідерство та управління змінами.
54. Agile-лідерство
55. Динаміка розвитку команд.
56. Драйвери командної роботи в умовах викликів.
57. Ефективні комунікації у роботі команди.
58. Системне лідерство в бізнес-процесах.
59. Тренди ефективного лідерства та командної роботи в умовах війни.
60. Зміна портрету лідера команди в умовах війни.

6. Методи навчання, система контролю та оцінювання навчальної дисципліни «Лідерство і командна робота»

Методи навчання:

МН1 – словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо)

МН4 – методи візуалізації результатів (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали тощо)

МН5 – робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами

МН6 – самостійна робота над індивідуальним завданням

МН7 – підготовка тез/доповіді.

6.1. Види контролю:

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль знань студента.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, виконання завдань самостійної роботи, командних та індивідуальних завдань і має на меті перевірку рівня підготовленості студента.

Підсумковий контроль (залік) проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

6.2. Засоби оцінювання при поточному та підсумковому контролях є:

- презентації результатів виконаних завдань (есе; презентації аналітичних матеріалів за темами курсу та творчих завдань (кейсів) з інтегрування знань щодо особливості проявів лідерства до сучасних практик менеджерів);
- стандартизовані тести;
- презентація самостійних робіт за індивідуальними завданнями;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- проходження курсів з лідерства та Team Building за неформальною освітою;
- підсумковий контроль – залік в усній формі.

6.3. Розподіл балів, які отримують студенти:

Поточне тестування та самостійна робота												Залік	Сума
Змістовий модуль №1						Змістовий модуль № 2							
T1	T2	T3	T4	T5	Сума	T6	T7	8	T9	T10	Сума	40	100
6	6	6	6	6	30	6	6	6	6	6	30		

Кількість балів за кожну тему виводиться із суми поточних видів контролю. Поточне оцінювання знань та умінь студентів здійснюється під час проведення семінарських та практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є: активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять; проходження проміжного контролю.

Оцінювання проводиться за такими критеріями: розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння матеріалу дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні завдань винесених на самостійне опрацювання та розгляд в аудиторії; логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії; вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки. Максимальна кількість балів ставиться за умови відповідності виконаного завдання студента або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку на відповідну кількість балів.

При оцінюванні практичних завдань увага приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то бальна оцінка буде знижена. Проміжний тестовий контроль проводиться два рази за семестр. При проведенні поточного тестування визначається рівень знань студентів з теоретичних питань навчальної дисципліни. Тестові завдання охоплюють провідні теми, які вивчаються в межах даної навчальної дисципліни та згруповані за двома модулями, кожен з яких складається з тестових завдань різного рівня складності.

Підсумковий контроль проводиться в кінці вивчення курсу у вигляді заліку, порядок проведення якого визначається робочою навчальною програмою з обов'язковим дотримання правил академічної.

Підсумкова оцінка проводиться за стобальною шкалою ЧНУ, за шкалою ECTS (відповідно до вимог Болонської угоди) та національною шкалою. Відповідність між ними встановлюється за такою схемою:

Оцінка за шкалою ЧНУ	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	Пояснення за розширеною шкалою
90 – 100	A	зараховано	відмінно
80 – 89	B	зараховано	дуже добре
70 – 79	C		добре
60 – 69	D	зараховано	задовільно
50 – 59	E		достатньо
35 – 49	FX	не зараховано	(незадовільно) з можливістю повторного складання
1 – 34	F		(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

6.4. Дотримання принципів академічної доброчесності

Політика курсу «Лідерство і командна робота» – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу. Рівень засвоєння навчальної дисципліни «Лідерство і командна робота» визначається за рейтинговою системою оцінювання.

Підсумкова оцінка якості засвоєння навчальної програми визначається за результатами іспиту, порядок проведення якого визначається робочою навчальною програмою з обов'язковим дотриманням «Правил академічної доброчесності в ЧНУ імені Юрія Федьковича» (http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/akadem_dobr) та «Етичного Кодексу ЧНУ імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1CB4AIMVXSAYkF_CepI-k98GPc9E8KznQ/view).

Порушення правил академічної доброчесності є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Зокрема, дотримання Етичного Кодексу академічної доброчесності ЧНУ ім. Ю.Федьковича означає, що вся робота на заліку має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у самостійних роботах, есе чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, Ви повинні зазначити ступінь їх залучення до роботи.

6.5. Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства. Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес в ЧНУ імені Юрія Федьковича створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу «Лідерство і командна робота» можна знайти:

- На сторінці курсу в Moodle: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3550>;
- Посилання на презентацію дисципліни: https://drive.google.com/file/d/1eFoqQcw3hM_VgA-Zrq6BhsCllkkjqeMa/view?usp=sharing;
- Посилання на силабус дисципліни: <https://docs.google.com/document/d/1Tav1rmjsImoOOhEyZBs1sQbjMfxx7o0x/edit>.

7. Рекомендована література

1. Лідерство і командна робота. *Менеджмент і адміністрування* : підручник для бакалаврів / Колектив авторів: к.е.н., доц. Терлецька Н.М.; д.е.н., проф. Антохов А.А.; к.е.н., доц. Терлецька Ю.О.; к.е.н., ас. Грунтковський В.Ю.; д.е.н., доц. Поченчук Г.М.; к.е.н., доц. Запужляк В.М.; к.е.н., доц. Кравець В.І.; к.е.н., доц. Сторощук Б.Д.; к.е.н., доц. Заволічна Т.Р.; к.е.н., ас. Клевчик Л.Л. Чернівці : 2022. С.94-130. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4882>
2. Тетяна Заволічна. Лідерство в бізнесі: від стартапу до масштабування. Розділ 4 (С.47-55) в Організація власного бізнесу: навч. посіб.: за ред. к.е.н., доц. Є.В. Ткача. Чернівці : Чернівецька нац. ун-т. ім. Ю.Федьковича. 2023. 264 с. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6555>
3. Заволічна Т.Р., Зрибнєва І.П. Синергія впливу лідерських компетенцій та навичок ведення переговорів на ефективність проєктного менеджменту. *Науковий вісник Чернівецького університету. Серія Економіка*. № 830, 2021. Стор. 89-96. ISSN 2519-240X (print); 2519-4372 (online). <http://econom.chnu.edu.ua/journal/index.php/ecovis/article/view/153>

4. Zavolichna T., Zrybnieva K. Leadership and negotiation competencies in the implementation of innovative cross-border projects medicals sphere. *Natural Science Readings: abstracts book*. May 28-30, 2020, Bratislava. P. 74-76. URL: https://drive.google.com/file/d/1er_bPOkXgtSktDWvC7AhAzidzx3VHJo/view
5. Заволічна Т.Р. Управлінські рішення (розділ в посібнику). Менеджмент і адміністрування: підручник для магістрів / Колектив авторів: д.е.н., проф. Галушка З.І., д.е.н., доц. Антохов А.А., к.е.н., доц. Запухляк В.М., к.е.н., доц. Терлецька Ю.О., доц. Заволічна Т.Р. та ін. Чернівці: ЧНУ. 2021.437 с. (24,1друк.арк.). URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/3213>
6. Річард Фарсон, Ральф Кейес. Парадокси лідерства. Перев. з англ. М.: ТОВ «Видавничий Дім Софія» 2019. 160 с.
7. Бодальов А.А., Руткевич Л.А. Як стають великими або видатними. М.: Квант, 2019. 55 с.
8. Гоулман Д. Емоційне лідерство: Мистецтво управління людьми на основі емоційного інтелекту. М.: Альпіна, 2018. 301 с.
9. Goleman, D., Boyatzis, R., & McKee, A. (2018). Primal Leadership: The Hidden Driver of Great Performance. *Harvard Business Review*, 79 (18), 42-51.
10. Кушнірюк В. К. Лідерство і керівництво як основні категорії менеджменту: тотожність чи відмінність. URL:http://www.rusnauka.com/16_ADEN_2010/Economics/68323.doc.htm
12. Кенджемі Дж.П. Використання лідером влади особистого авторитету чи влади законних повноважень. *Психологічний журнал*. 2019. № 7. С.49.
13. Когут І. В., Лучко Г. Й. Стили лідерства проектного менеджера в управлінні командою проекту. *Ефективна економіка*. 2019. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7354>. DOI: 10.32702/2307-2105-2019.10.77
14. Данченко Л. Г. Сучасні стратегічні моделі типів керівництва та лідерства в організації. *Молодий вчений*. 2015. № 11 (26). С. 52-55.
15. Командотворення (тимбілдинг). URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>
16. Романовський О.Г., Шаполова В.В., Квасник О.В., Гура Т.В. Психологія тимбілдингу: навчальний посібник за заг. ред. Романовського О.Г. Харків : «Друкарня Мадрид». 2017. 92 с.
17. Зворотний зв'язок. Як отримати користь, а не шкоду: 5 кроків. URL: <https://prohr.rabota.ua/zvorotniy-zv-yazok-yak-otrimati-korist-a-ne-shkodu-5-krokov>
18. Немирович Д. Управління змінами. Як досягти успішних результатів при проведенні трансформації. 2019. Товариство з обмеженою відповідальністю «Делойт і Туш». 39 с.
19. Карковська В.Я., Дорош І.М. Сучасне лідерство: особливості, вимоги, проблеми та помилки. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*, 2019 р. № 5 (110). С. 98-102.